

หน่วยการเรียนรู้ที่

๒

หนูสร้างสรรค์งานประดิษฐ์



ประเภทของงานประดิษฐ์

วัสดุในท้องถิ่น

เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์

กระบวนการของงานประดิษฐ์

การประดิษฐ์ของใช้ในโอกาสต่าง ๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น

ประโยชน์ของการประดิษฐ์ของใช้ในโอกาสต่าง ๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น

ประเภทของงานประดิษฐ์



งานประดิษฐ์ เป็นการนำวัสดุหรือเศษวัสดุในท้องถิ่นมาทำเป็นของเล่นเป็นสิ่งของเครื่องใช้ใหม่ ๆ เช่น ของเล่น ของใช้ หรือนำมาตกแต่งสิ่งของเพื่อเพิ่มความสวยงามและน่าสนใจ

งานประดิษฐ์โดยทั่วไป แบ่งออกเป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. ของเล่น

เป็นสิ่งของที่ทำให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
พัฒนากล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว

๒. ของใช้

เป็นสิ่งของสำหรับใช้สอยในชีวิตประจำวัน

๓. ของตกแต่ง

เป็นสิ่งของที่ใช้ประดับตกแต่งให้สวยงามและแปลกใหม่ขึ้น เช่น ตกแต่งเสื้อผ้า อาคารสถานที่

๑. ของเล่น

เป็นสิ่งของที่ทำให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลินช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พัฒนา
กล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว



รถจากขวดพลาสติก
ให้ความสนุกสนาน
เพลิดเพลิน



โทรศัพท์กระป๋อง
ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
พัฒนาความคิดสร้างสรรค์



หน้ากากกระดาษและ
มงกุฎแฟนซี
พัฒนาความคิดสร้างสรรค์
และให้ความสนุกสนาน
เพลิดเพลิน



ว่าวกระดาษ
ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
และพัฒนาการเคลื่อนไหว



กังหันลม
ให้ความสนุกสนาน
เพลิดเพลิน

๒. ของใช้

เป็นสิ่งของสำหรับใช้สอยในชีวิตประจำวัน



ซองกรรไกร
ที่เย็บจากผ้าใช้ใส่กรรไกร



พัตจากกระดาษ
ใช้พัตให้คลายความร้อน



กล่องใส่ของจากกระดาษ
ใช้เก็บอุปกรณ์เครื่องเขียน



กระป๋องออมสิน
จากขวดนมใช้เก็บเงิน

๓. ของตกแต่ง

เป็นสิ่งที่ใช้ประดับตกแต่งให้สวยงามและแปลกใหม่ขึ้น เช่น ตกแต่งเสื้อผ้า อาคารสถานที่



เข็มกลัดจากเกล็ดปลา
ใช้ประดับตกแต่งเสื้อผ้า



ต่างหูจากกะลามะพร้าว
ใช้เป็นเครื่องประดับ



ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษ
ใช้ตกแต่งบ้าน



เครื่องแขวนจากเปลือกหอย
ใช้ตกแต่งบ้าน

วัสดุในท้องถิ่น



วัสดุในท้องถิ่น เป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ซึ่งอาจไม่ต้องซื้อหรือซื้อได้ในราคาถูก เพราะมีขายจำนวนมาก
ตัวอย่างวัสดุในท้องถิ่นที่สามารถนำมาประดิษฐ์เป็นของใช้ได้ ดังนี้

วัสดุใน
ท้องถิ่นที่เป็น
ส่วนต่างๆ
ของพืช

วัสดุใน
ท้องถิ่นที่เป็น
ส่วนต่างๆ
ของสัตว์

วัสดุใน
ท้องถิ่น
ประเภทหิน
และดิน

วัสดุใน
ท้องถิ่น
ประเภทผ้า



เปลือกไม้



เชือกปอ



กระถางดินเผา



กระดาษแข็ง



เมล็ดพืช



กระถางดินเผาตกแต่งด้วยเปลือกไม้และเชือกปอ



บัตรอวยพรตกแต่งด้วยเมล็ดพืช

วัสดุในท้องถิ่นที่เป็นส่วนต่างๆของพืช



กระดาษสา



กะลามะพร้าว



ตอกไม้ไผ่



กะลามะพร้าวตกแต่งด้วยกระดาษสา



กระจาด



กระติบข้าว



เปลือกหอยที่ไม่มีตัวหอยแล้ว



ม่านเปลือกหอย

พวงกุญแจเปลือกหอย



กรอบรูปจากเปลือกไข่



เปลือกไข่



กระเป๋าลือจากเปลือกไข่

วัสดุในท้องถิ่นที่เป็นส่วนต่างๆของสัตว์



ปลาไมเกล็ด



เกล็ดปลา



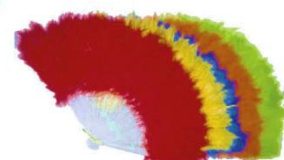
ขนนก ขนไก่



กล่องใส่ของตกแต่งด้วยเกล็ดปลา



ไม้กวาดขนไก่



พัด



หิน



ดินเหนียว

วัสดุ
ในท้องถิ่น
ประเภทหิน
และดิน



ที่ทับกระดาษ



ภาชนะดินเผา



ผ้าทอพื้นเมือง



เศษผ้า

วัสดุ
ในท้องถิ่น
ประเภทผ้า



กระเป๋าจากผ้าทอพื้นเมือง





พรมเช็ดเท้าจากเศษผ้า



เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์

งานประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุในท้องถิ่น จำเป็นต้องใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ให้
เหมาะกับลักษณะงาน เพื่อให้ผลงานสำเร็จสมบูรณ์ สวยงาม ประหยัดเวลาและ
ประหยัดแรงงานในการทำงาน ดังนี้

เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์	ลักษณะงาน
	<ul style="list-style-type: none">• คัตเตอร์ ใช้สำหรับตัดหรือกรีดวัสดุ บาง ๆ เช่น กระดาษ พลาสติกชนิด แผ่น ให้ขาดออกจากกัน• มีดตัด ใช้ตัดกิ่งไม้ขนาดเล็กที่ไม่หนา มาก

เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์	ลักษณะงาน
	<ul style="list-style-type: none">• กรรไกร ใช้สำหรับตัดวัสดุบาง ๆ เช่น กระดาษพลาสติกชนิดแผ่น ใบไม้แห้ง ผ้า ให้ขาดออกจากกัน กรรไกรที่เลือกใช้ต้องจับถนัดมือและ เหมาะกับวัสดุที่จะตัด

เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์	ลักษณะงาน
	<ul style="list-style-type: none"> • ค้อน ใช้สำหรับตอกตะปู เคาะ ทุบ วัสดุต่าง ๆ ให้ได้รูปทรงหรือยึดติดกัน
	<ul style="list-style-type: none"> • คีม ใช้สำหรับจับ ถอน บีบวัสดุต่าง ๆ เช่น ตะปู ลวด
	<ul style="list-style-type: none"> • เลื่อยฉลุ ใช้สำหรับเลื่อย ฉลุ ลวดลาย หรือตัดแผ่นไม้บาง ๆ เพื่อให้ได้ตามแบบและขนาดที่ต้องการ

เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์	ลักษณะงาน
	<ul style="list-style-type: none"> • กาว ใช้สำหรับปะติดหรือยึดวัสดุให้ติดกัน กาวมีหลายชนิด ซึ่งควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัสดุ เช่น กาวลาเทกซ์ใช้ติดกระดาษ ผ้า ไม้ กาวพลังช้างใช้ติดพลาสติก
	<ul style="list-style-type: none"> • อุปกรณ์เครื่องเขียน เช่น ดินสอใช้ร่างภาพเพื่อออกแบบงานประดิษฐ์ ไม้บรรทัดใช้วัดระยะ สีน้ำและพู่กันใช้ระบายสี



กระบวนการของงานประดิษฐ์



๑. การกำหนดปัญหาและความต้องการ

เป็นการกำหนดของใช้ที่จะประดิษฐ์



๒. การรวบรวมข้อมูล

เป็นการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการประดิษฐ์ของใช้ที่กำหนดไว้



๓. การออกแบบและลงมือสร้าง

เป็นการร่างภาพของใช้ที่จะประดิษฐ์ ซึ่งประกอบไปด้วยด้านกว้างและด้านยาว และเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ แล้วลงมือปฏิบัติจนสำเร็จ



๔. การประเมินผล

เป็นการตรวจดูความเรียบร้อยหรือข้อบกพร่องของผลงาน ถ้าพบจะได้แก้ไขให้ดีขึ้น





การประดิษฐ์ของใช้ในโอกาสต่างๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น

๑. กระจาดต้นไม้ตกแต่งด้วยวัสดุในท้องถิ่น

กระจาดต้นไม้ในบ้านโดยทั่วไปเป็นเพียงกระจาดดินเผาเรียบ มีสีพื้นของวัสดุที่ทำ ไม่มีลวดลายตกแต่ง ถ้านำมาตกแต่งด้วยวัสดุในท้องถิ่น เช่น เมล็ดพืช กิ่งไม้ เชือกปอ เป็นรูปร่างต่าง ๆ ก็จะช่วยเพิ่มความสวยงาม น่าสนใจ และสามารถนำไปมอบเป็นของขวัญ ของที่ระลึกให้ผู้อื่นในโอกาสต่าง ๆ ได้อีกด้วย

วัสดุ อุปกรณ์



- > กระจาดดินเผา
- > กาวลาเทกซ์หรือกาวแท่งและปืนยิงกาว
- > เชือกปอ
- > เมล็ดถั่วแดง
- > กิ่งไม้แห้ง
- > กระดาษ A4
- > ดินสอ
- > ยางลบ
- > กรรไกร
- > ผ้าสะอาด



วิธีทำ

๑. การกำหนดปัญหาและความต้องการ

ต้องการตกแต่งกระถางดินเผาด้วยวัสดุในท้องถิ่นเพื่อนำไปเป็นของขวัญวันเกิดให้เพื่อน

๒. การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลการใช้วัสดุในท้องถิ่นตกแต่งสิ่งของเครื่องใช้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือ นิตยสาร เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต หรือสอบถามผู้ที่เคยทำมาก่อน

๓. การออกแบบและลงมือสร้าง

ตามขั้นตอนต่อไปนี้

๓.๑ ร่างภาพของกระถางดินเผา ตกแต่งด้วยวัสดุในท้องถิ่นลงในกระดาษ A๔

๓.๒ เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการตกแต่งกระถางดินเผาตามที่ออกแบบไว้

๓.๓ ลงมือสร้างโดยล้างกระถางแล้วใช้ผ้าสะอาดเช็ดให้แห้ง จากนั้นทากาวบริเวณขอบกระถาง แล้วใช้เชือกปอพันโดยรอบ



๓.๔ ทากาวที่เชือกปอแล้วทำส่วนของดอกไม้ โดยขดเชือกเป็นรูปวงกลม ติดบนกระดาษ เว้นที่ว่างตรงกลางไว้เท่ากับขนาดของเมล็ดถั่วแดง จากนั้น ติดกิ่งไม้เป็นลำต้นต่อจากเชือกที่ขดเป็นวงกลมบนตัวกระดาษ แล้วทากาว บนเชือกปอ ที่เหลือติดเป็นใบข้างกิ่งไม้ทั้ง ๒ ด้าน



๓.๕ ทากาวบนเมล็ดถั่วแดง แล้วติดตรงกลางดอกไม้เป็นเกสร จากนั้น วางไว้ให้แห้งจึงนำไปใช้งาน



๔. การประเมินผล

ตรวจสอบผลงานว่าสวยงาม ประณีตหรือไม่ วัสดุต่าง ๆ ที่ตกแต่งกระดาษดินเผาติดแน่นดีหรือไม่ ถ้าติดไม่แน่นต้องติดใหม่โดยใช้กาวชนิดเดิมหรือกาวชนิดใหม่ เช่น กาวแท่งที่ใช้คู่กับปืนยิงกาว





การประดิษฐ์ของใช้ในโอกาสต่างๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น

๒. ที่คั่นหนังสือ

ที่คั่นหนังสือมีประโยชน์ในการใช้คั่นหน้าหนังสือที่อ่านยังไม่จบเพื่อจะได้อ่านต่อเรื่องในครั้งถัดไป การตกแต่งที่คั่นหนังสือธรรมดาให้ดูสวยงามแปลกตาทำได้หลายวิธี เช่น

ตัดกระดาษสีเป็นรูปต่าง ๆ ปะติดลงบนกระดาษแข็ง ตัดใบหรือริบบิ้นสีสวยลงบนกระดาษแข็งติดใบไม้แห้ง ดอกไม้แห้ง และเมล็ดพืชลงบนกระดาษแข็ง

วัสดุ อุปกรณ์

- > วัสดุที่ใช้ตกแต่ง เช่น กิ่งไม้แห้ง ใบไม้แห้ง ดอกไม้แห้ง เมล็ดพืช เชือกปอ ขนสัตว์
- > อุปกรณ์ออกแบบ ได้แก่ ดินสอ ยางลบ และกระดาษ A4
- > กาวลาเทกซ์
- > กระดาษแข็ง
- > กรรไกร





วิธีทำ

๑. การกำหนดปัญหาและความต้องการ

ต้องการทำที่คั่นหนังสือจากวัสดุในท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้เองและมอบให้เพื่อน

๒. การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลการทำที่คั่นหนังสือโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือ นิตยสาร เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต หรือสอบถามผู้ที่เคยทำมาก่อน

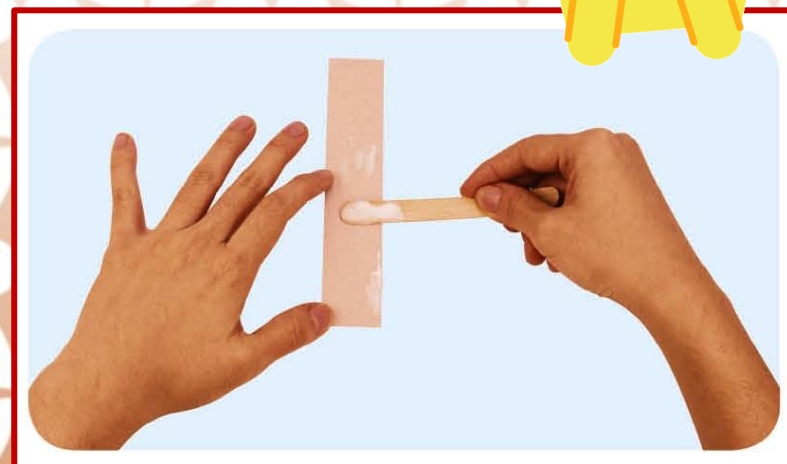
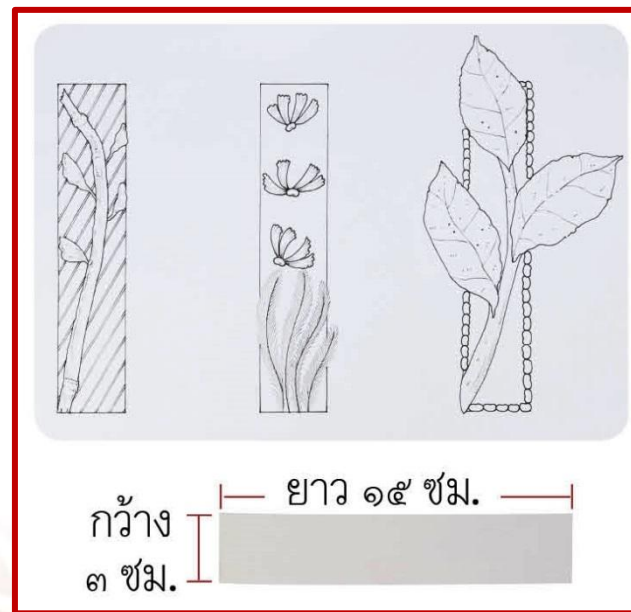
๓. การออกแบบและลงมือสร้าง

ตามขั้นตอนต่อไปนี้

๓.๑ ออกแบบที่คั่นหนังสือ โดยใช้
ดินสอร่างภาพลงบนกระดาษ A๔

๓.๒ ตัดกระดาษแข็งตามจำนวน
ที่คั่นหนังสือที่ต้องการ ให้แต่ละอัน
มีขนาด กว้าง ๓ เซนติเมตร และยาว
๑๕ เซนติเมตร

๓.๓ ทากาวลาเทกซ์บนกระดาษแข็ง
ให้ทั่ว





๓.๔ ปะติดวัสดุตกแต่งลงบนกระดาษแข็ง
ตามทีออกแบบไว้

๓.๕ วางไว้ให้กาวแห้งจึงนำไปใช้งาน



๔. การประเมินผล

ตรวจสอบผลงานว่าตรงตามแผนที่ได้
ออกแบบไว้หรือไม่ และตรวจสอบการใช้งาน
ว่าสามารถนำไปใช้งานได้จริงหรือไม่ ถ้าใช้
งานไม่ได้ อาจต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำ
ที่คั่นหนังสือใหม่



ประโยชน์

ของการประดิษฐ์ของใช้ในโอกาสต่าง ๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น

๑.

เพิ่มมูลค่าของวัสดุในท้องถิ่น

๒.

มีของใช้ที่เป็นประโยชน์หรือใช้มอบเป็นของขวัญ ของที่ระลึกแก่ผู้อื่น โดยไม่ต้องซื้อ

๓.

ประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะใช้วัสดุในท้องถิ่นที่หาซื้อได้ง่ายและราคาถูก

๔.

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพราะใช้วัสดุธรรมชาติซึ่งสามารถย่อยสลายได้ มาประดิษฐ์เป็นของใช้

๕.

ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์



ประโยชน์

ของการประดิษฐ์ของใช้ในโอกาสต่าง ๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น

๖.

ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบชิ้นงานให้มีความสวยงามแปลกใหม่

๗.

เกิดความภาคภูมิใจที่สามารถทำของใช้จากวัสดุในท้องถิ่นได้สำเร็จด้วยตนเอง

๘.

ฝึกความอดทนในการประดิษฐ์ของใช้ให้สำเร็จ

๙.

นำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้

๑๐

ประชาสัมพันธ์ท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จัก เมื่อนำผลงานที่ทำได้ไปจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว





แบบพัฒนาทักษะ ในการทำข้อสอบปรนัยเพื่อประเมินผลตัวชี้วัด

รายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ **๓**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ หนูสร้างสรรค์งานประดิษฐ์



๑.

ถ้านักเรียนอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลจะเลือกวัสดุในข้อใดมาประดิษฐ์
เป็นสิ่งของเครื่องใช้

๑

ชนนาก

๒

ผ้าพื้นเมือง

๓

เกล็ดปลา

๔

ตอกไม้ไผ่

เฉลย

๓

เหตุผล บริเวณชายฝั่งทะเลมีปลาเป็นจำนวนมากทำให้การหาเกล็ดปลามาประดิษฐ์
เป็นสิ่งของเครื่องใช้ทำได้สะดวก



๒.

ข้อใดเป็นวัสดุในท้องถิ่นที่ใช้ในการตกแต่งกระถางดินเผาทั้งหมด

๑

เชือกปอ เมล็ดพืช กิ่งไม้

๒

กระดาษ เชือกปอ ใบไม้

๓

ฝาขวดน้ำอัดลม ลวด กระดาษ

๔

ถุงพลาสติก เชือกปอ กระดาษ

เฉลย

๑

เหตุผล เพราะเป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในชุมชน และสามารถนำมาประดับตกแต่งกระถางได้ง่าย



๓.

อุปกรณ์ในข้อใดใช้สำหรับการร่างภาพเพื่อออกแบบชิ้นงาน

๑

ดินสอ กระดาษขนาด A๔

๒

คัตเตอร์ ไม้บรรทัด

๓

ไม้บรรทัด ยางลบ

๔

สีน้ำ พู่กัน

เฉลย ๑ เหตุผล การร่างภาพ คือ การออกแบบชิ้นงาน อุปกรณ์ที่ใช้ในการร่างภาพ จึงต้องใช้ ดินสอและกระดาษขนาด A๔



๕.

กาวชนิดใดควรใช้ติดอุปกรณ์ประเภทไม้มากที่สุด

๑

แป้งเปียก

๒

กาวยางน้ำ

๓

กาวลาเทกซ์

๔

กาวชนิดติดทนนาน

เฉลย ๔ เหตุผล ทำให้กาวที่นำมาติดกันไม่หลุดออกจากกันได้ง่าย



๕.

ก่อนลงมือตกแต่งกระถางดินเผาควรทำอะไรเป็นอันดับแรก

๑

ทาสีให้ทั่วกระถาง

๒

ขัดกระถางด้วยแผ่นขัด

๓

ใช้ผ้าสะอาดเช็ดกระถาง

๔

ล้างกระถางและใช้ผ้าสะอาดเช็ดกระถางให้แห้ง

เฉลย

๔

เหตุผล การล้างกระถางทำให้คราบสกปรกหลุดออกไป การเช็ดกระถางทำให้การวาดภาพลงสีทำได้สวยงามมากยิ่งขึ้น



๖.

ขั้นตอนใดในกระบวนการของงานประดิษฐ์ที่แสดงให้เห็นถึงความรอบคอบในการทำงาน

๑

การกำหนดปัญหาและความต้องการ

๒

การรวบรวมข้อมูล

๓

การลงมือสร้าง

๔

การประเมินผล

เฉลย

๔

เหตุผล การประเมินผล คือ การตรวจสอบชิ้นงานเพื่อหาจุดบกพร่อง แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุง



๗.

การทำงานแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตรงกับข้อใด

๑

ทำงานประดิษฐ์ในสวนสาธารณะ

๒

ทำงานประดิษฐ์โดยไม่พูดคุยกันเลย

๓

ใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่หาซื้อได้ในโรงเรียน

๔

การนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็น
สิ่งของ

เฉลย

๔

เหตุผล วัสดุเหลือใช้หากทิ้งอาจกลายเป็นขยะที่ก่อให้เกิดมลพิษ ดังนั้นการนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของจึงเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม



๘.

การกำหนดปัญหาและความต้องการมีความสำคัญต่องานประดิษฐ์
อย่างไร

๑

เป็นการตกแต่งชิ้นงานให้สวยงาม

๒

เป็นการเพิ่มเติมความรู้ให้แก่ตนเอง

๓

เป็นจุดเริ่มต้นของงานประดิษฐ์ทุกอย่าง

๔

เป็นการตรวจสอบข้อบกพร่องของ
ชิ้นงาน

เฉลย

๓

เหตุผล หากทราบปัญหาหรือความต้องการทำให้กระบวนการทำงานสามารถทำได้
ตรงกับวัตถุประสงค์มากที่สุด



๕.

การสืบค้นวิธีการตกแต่งกระถางดินเผาให้สวยงามหลายรูปแบบ
จากหนังสือในห้องสมุดตรงกับขั้นตอนใด

๑

การกำหนดปัญหาและความต้องการ

๒

การรวบรวมข้อมูล

๓

การประเมินผล

๔

การลงมือสร้าง

เฉลย

๒

เหตุผล การรวบรวมข้อมูล คือการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ แล้วนำมาสรุป
เพื่อนำผลที่ได้ไปลงมือทำ



๑๐.

ขั้นตอนในข้อใดช่วยปรับปรุงพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น

๑

การกำหนดปัญหาและความต้องการ

๒

การรวบรวมข้อมูล

๓

การประเมินผล

๔

การลงมือสร้าง

เฉลย ๓ เหตุผล การประเมินผล คือ การหาจุดบกพร่องของชิ้นงานเพื่อนำไปปรับปรุงชิ้นงานให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น